

**ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА
ФРАНКА**

СХВАЛЕНО
Голова Вченої ради
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

_____ Олена ЮРЧУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

_____ Галина КИРИЧУК

Протокол № 21 , від 25 вересня 2025 Наказ № 147 , від 25 вересня 2026

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації вчителів української мови і літератури,
міжгалузевого інтегрованого курсу «Драматургія і театр»
«ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА
ЛІТЕРАТУРИ»**

Розробник(и): Башманівська Л. А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Житомирського державного університету імені Івана Франка

Напрямок підвищення кваліфікації: сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ МОН України від 12.10.2022 № 904).

Термін дії програми: з 2026 до 2031 року.

Рецензент:

Тищенко Тетяна Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри української мови та журналістики Уманського національного університету.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми зумовлена сучасними тенденціями в розвитку освіти, запровадженням компетентнісного підходу й необхідністю оновлення методів навчання української мови і літератури в умовах Нової української школи. Сьогодні вчителі-словесники мають розвивати критичне мислення, когнітивну гнучкість, емоційний інтелект, комунікативні навички учнів, формувати читацьку компетентність та вчити творчо самовиражатися та співпрацювати в колективі. Умови для реалізації цих завдань створюють також драматургія й театральне мистецтво, залучаючи учнів до інтерпретації художніх текстів, сценічного втілення літературних образів й розвитку навичок публічного мовлення.

Програма допомагає інтегрувати літературну освіту з мистецтвом, забезпечує міждисциплінарні зв'язки й відповідає сучасним освітнім тенденціям міжгалузевого навчання. Реалізація програми в підготовці та фаховому розвитку вчителів української мови і літератури – важливий компонент модернізації літературної освіти й розширення методичного інструментарію словесника.

Методологічною основою програми є сучасні підходи до навчання в Новій українській школі, їх взаємозалежність і взаємодоповнюваність визначають сучасну модель професійної діяльності вчителя, спрямовану на створення умов для активної пізнавальної діяльності учнів, розвитку ключових і предметних компетентностей та формування життєвих навичок.

Програма підвищення кваліфікації розроблена з урахуванням ключових засад державної політики у сфері загальної середньої освіти, зокрема, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», положень постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників».

Цільова група: учителі української мови і літератури закладів загальної середньої освіти, які забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: програма враховує специфіку мовно-літературної освітньої галузі й розрахована на професійний розвиток учителів української мови і літератури, які забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти та впроваджують концептуальні засади НУШ у викладанні української мови і літератури.

Теоретичний блок реалізовуватиметься через інтерактивні лекції, відеоматеріали, презентації тощо. Практична частина буде спрямована на відпрацювання конкретних навичок та вмінь (навчальні тренінги, семінари, майстер-класи із використанням технологій дистанційного навчання, створення компетентнісних завдань, моделювання уроків тощо). Спілкування лектора та слухачів курсів відбуватиметься в режимі реального часу через платформи для відеоконференцій, що забезпечить живий обмін досвідом, миттєвий зворотний зв'язок. Самостійна робота спрямовуватиметься на поглиблення професійної

майстерності вчителів української мови і літератури. Вона включатиме пошук та аналіз інноваційних ресурсів, опрацювання нормативних документів НУШ і самостійне конструювання дидактичних матеріалів для використання у власній педагогічній практиці.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: сприяти професійному розвитку вчителів української мови і літератури відповідно до державної політики в галузі освіти та забезпечення її якості; удосконалювати фахові компетентності; допомагати опановувати новітні технології в контексті Нової української школи.

Завдання підвищення кваліфікації:

- забезпечити розвиток фахових компетентностей учителів української мови і літератури відповідно до сучасних вимог освіти та концептуальних засад Нової української школи;
- актуалізувати знання вчителів-словесників щодо сучасних підходів до організації освітнього процесу відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти;
- поглибити розуміння сутності, взаємозалежності та взаємодоповнюваності компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного та STEM-орієнтованого підходів у навчанні української мови і літератури;
- ознайомити з сучасними методами, технологіями та формами організації навчання, спрямованими на активізацію пізнавальної діяльності учнів, розвиток життєвих навичок та формування ключових і предметних компетентностей;
- розвивати навички використовувати цифрові інструменти для проєктування, організації, оцінювання, аналізу та рефлексії освітнього процесу;
- формувати готовність до впровадження проблемного, проєктного та кооперативного навчання на уроках української мови і літератури;
- розвивати вміння здійснювати рефлексію власної професійної діяльності та впроваджувати кращі педагогічні практики, добирати та адаптувати ефективні методичні практики відповідно до потреб учнів і цілей навчання;
- удосконалити навички конструювання компетентнісно орієнтованих та практико зорієнтованих завдань;
- розвивати здатність проєктувати уроки та навчальні ситуації в умовах НУШ;
- розвивати здатність застосовувати формувальне оцінювання та рефлексивні практики для підтримки індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: мовно-комунікативна (А1), предметно-методична (А2), інформаційно-цифрова (А3), оцінювально-аналітична (Г3).

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

- Здатність використовувати інновації в професійній діяльності.

- Розуміти сутність і методичні особливості сучасних підходів до навчання в Новій українській школі.
- Здатність добирати й використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів.
- Застосовувати елементи проблемного, проєктного та кооперативного навчання під час викладання української мови і літератури.
- Уміти конструювати компетентнісно орієнтовані та практико зорієнтовані завдання з української мови і літератури з урахуванням реальних життєвих ситуацій.
- Уміти проєктувати урок української мови і літератури відповідно до стандарту, освітньої програми закладу загальної середньої освіти.
- Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності.
- Здатність до застосування методів розвитку критичного мислення, когнітивної гнучкості, комунікативних умінь і творчого самовираження.
- Готовність до професійної рефлексії та саморозвитку, впровадження рефлексії як інструмента підтримки навчального поступу й індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації

Система оцінювання служить інструментом зворотного зв'язку для перевірки рівня засвоєння теоретичної бази та формування практичних навичок слухачів. Оцінювання здійснюється за дворівневою системою: поточне (формувальне) та підсумкове.

1. Поточне оцінювання (практична робота під час занять):

Здійснюється під час виконання індивідуальних і групових завдань, розв'язання професійних кейсів та обговорень.

Критерії оцінювання практичної діяльності:

- Теоретична та змістова точність: правильне розуміння сутності компетентнісного, діяльнісного та інтегративного підходів; усвідомлення специфіки проблемного, проєктного і глибинного навчання.
- Навички конструювання: дотримання чіткої структури та методичних орієнтирів під час розроблення компетентнісно орієнтованих завдань.
- Комунікативність та взаємодія: здатність добирати стратегії кооперації в класі, вміння застосовувати матрицю оцінювання групової діяльності.
- Рефлексивність: здатність аналізувати власну професійну діяльність та рівень включення учня в навчальний процес як активного суб'єкта.

2. Підсумкове оцінювання (тестування):

Здійснюється по завершенню навчання у формі онлайн-тестування (Google-форми). Підсумковий тест містить 10 завдань, що охоплюють матеріал обох модулів. За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал. Максимальна кількість балів – 10.

Для успішного завершення навчання та отримання свідоцтва про підвищення кваліфікації слухач має набрати не менше 70% правильних відповідей за результатами підсумкового тестування (мінімум 7 балів).

Документ про підвищення кваліфікації: Свідоцтво про підвищення кваліфікації.

Вартість: 900 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено лекційні, практичні заняття та самостійна робота слухачів курсів підвищення кваліфікації.

Особливістю практичних занять є спільне виконання завдань, проведення досліджень, аналіз конкретних ситуацій і розв'язання професійних кейсів.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу з нормативними документами, аналіз методик, практик та можливостей закладу освіти.

Підсумкові заходи: тестування та самооцінювання навчання за програмою (Google-форми), що сприятимуть комплексній оцінці засвоєння матеріалу й формуванню навичок систематизації та аналізу отриманих знань.

Зміст програми складається з 2 модулів та 10 взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 10 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, – 10. Прохідний бал – 7. Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують свідоцтво.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них: 8 год – лекційні заняття, 16 год – практична робота, 4 год – самостійна робота, 2 год – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА В УМОВАХ НУШ: КОМУНІКАЦІЯ, ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ, ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ					
Комунікативна компетентність	2	2			4

учителя: профілактика конфліктів та організація кооперативної взаємодії в освітньому процесі					
Використання ІІІ та інших онлайн-сервісів у професійній діяльності в контексті сучасних підходів до навчання		2	2		4
Психічне здоров'я вчителя та створення безпечного освітнього середовища	2				2
Емоційний копінг у боротьбі з наслідками сприйнятого стресу в школі		2			2
Фізичні стратегії емоційної саморегуляції вчителя		2			2
Разом за модулем	4	8	2		14

МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Підходи як стратегії навчання в НУШ: від накопичення знань до розвитку життєвих навичок	2	2			4
Проблемне навчання та практична зорієнтованість (на прикладі «Енеїди» І. Котляревського)	2				2
Глибинне навчання: розвиток критичного мислення й когнітивної гнучкості (за «Словом о полку Ігоревім...»)		2			2
Проектне навчання та інтегративний підхід через українську драматургію		2			2

Кооперативне навчання та конструювання компетентісно орієнтованих завдань		2	2		4
Разом за модулем	4	8	2		14
Підсумкові заходи				2	2
Усього	8	16	4	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА В УМОВАХ НУШ: КОМУНІКАЦІЯ, ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ, ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ

Тема 1.1. Комунікативна компетентність учителя: профілактика конфліктів та організація кооперативної взаємодії в освітньому процесі

Розвиток комунікативної компетентності вчителя як важливий компонент професійної діяльності й ефективної взаємодії в освітньому середовищі. Причини виникнення конфліктів у професійному середовищі, способи їх попередження та ефективного розв'язання. Навички комунікації, активного слухання, емпатії, керування емоціями та формування сприятливого психологічного клімату в колективі. Організація кооперативної взаємодії як реалізація кооперативного, діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів. Створення освітнього середовища, що забезпечує активну участь учнів у навчальній діяльності, взаємодопомогу, відповідальність та рефлексію.

Тема 1.2. Використання ІІІ та інших онлайн-сервісів у професійній діяльності в контексті сучасних підходів до навчання

Штучний інтелект та сучасні онлайн-сервіси в професійній діяльності вчителя-словесника. Інструменти для проектування навчальних матеріалів і компетентісно орієнтованих завдань, організації навчальної діяльності, оцінювання результатів навчання, організації комунікації, візуалізації та аналізу інформації. Використання цифрових ресурсів для реалізації діяльнісного, компетентісного та особистісно орієнтованого підходів в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання. Інформаційна безпека, академічна доброчесність та ефективне використання цифрових технологій в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.

Тема 1.3. Психічне здоров'я вчителя та створення безпечного освітнього середовища

Збереження психічного здоров'я педагога, який працює в умовах навчання. Фактори професійного стресу та емоційного виснаження, методи профілактики професійного вигорання, техніки саморегуляції та відновлення психологічних ресурсів учителя. Формування навичок емоційної стійкості, продуктивної взаємодії з учнями, їхніми батьками та фахівцями психолого-педагогічного супроводу. Роль

учителя у створенні безпечного, підтримувального та особистісно орієнтованого освітнього середовища.

Тема 1.4. Емоційний копінг у боротьбі з наслідками сприйнятого стресу в школі

Розвиток навичок емоційного копіngu як способу подолання наслідків стресу в шкільному середовищі. Механізми виникнення стресу та його прояву, стратегії емоційної саморегуляції, техніки зниження психологічної напруги й відновлення емоційних ресурсів. Розвиток стресостійкості, профілактика професійного вигорання вчителів та створення психологічно безпечного освітнього середовища. Значення емоційного благополуччя педагога для організації діяльнісного, особистісно орієнтованого та партнерського навчання.

Тема 1.5. Фізичні стратегії емоційної саморегуляції вчителя

Застосування фізичних стратегій емоційної саморегуляції з метою підтримання психологічного благополуччя та професійної працездатності педагога. Техніки дихання, рухової активності, методи зняття фізичної та емоційної напруги, вправи на м'язове розслаблення та способи відновлення ресурсного стану. Формування навичок стресостійкості та профілактика професійного вигорання в педагогічній діяльності. Значення саморегуляції вчителя для підтримання продуктивної взаємодії та ефективної організації освітнього процесу.

МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Тема 2.1. Підходи як стратегії навчання в НУШ: від накопичення знань до розвитку життєвих навичок

Підхід як стратегія навчання, що поєднує в собі методи, форми, прийоми навчання. Основні характеристики компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного підходів у навчанні української мови та літератури. STEM-орієнтований підхід у навчанні предметів мовно-літературної галузі. Взаємозалежність, взаємодоповнюваність підходів щодо орієнтації сучасного освітнього процесу на особистість; їх реалізація в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання. Зміна пріоритетів в освітньому процесі від накопичення знань до розвитку життєвих навичок.

Тема 2.2. Проблемне навчання та практична зорієнтованість (на прикладі «Енеїди» І. Котляревського)

Проблемне навчання: сутність, механізм, освітні інструменти. Створення проблемної ситуації та постановка навчальної проблеми під час аналізу історичних алюзій і суспільно-політичних реалій в «Енеїді» І. Котляревського. Практична зорієнтованість навчання через художнє переосмислення історії, козацьких традицій та суспільного устрою. Включення учня в навчальну діяльність як активного суб'єкта через самостійний пошук і зіставлення інформації.

Тема 2.3. Глибинне навчання: розвиток критичного мислення й когнітивної гнучкості (за «Словом о полку Ігоревім...»)

Глибинне навчання в процесі інтерпретації художнього тексту. Розвиток критичного мислення й когнітивної гнучкості під час дослідження оповіді «обаполи сього часу» у «Слові о полку Ігоревім...». Поєднання минулого, сучасного й майбутнього в авторській оповіді як основа для порівняння різних поглядів та встановлення причинно-наслідкових зв'язків. Рефлексивність навчання під час осмислення національної пам'яті.

Тема 2.4. Проектне навчання та інтегративний підхід через українську драматургію

Проектне навчання: сутність, переваги, планування навчального проекту в інтегрованому курсі (на матеріалі української драматургії). Спільні й відмінні риси проблемного та проектного навчання. Використання театральних практик, рольових ігор та інсценізацій. Включення учня в навчальну діяльність як активного суб'єкта творчого процесу.

Тема 2.5. Кооперативне навчання та конструювання компетентісно орієнтованих завдань

Кооперативне навчання на уроках української мови та літератури: методи, умови ефективного перебігу, стратегії кооперації в класі. Матриця оцінювання групової діяльності учнів. Компетентісно орієнтовані завдання як умова реалізації компетентісного підходу до навчання. Структура та методичні орієнтири для конструювання компетентісно орієнтованих завдань, пов'язаних із реальними життєвими ситуаціями. Рефлексивність навчання як інструмент підтримки індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

Проведіть засідання круглого столу на тему: «Формування читацької компетентності учнів засобами сучасної української літератури в контексті НУШ».

Підготуйте медіапроект «Театр у цифрову епоху» для учнів 8–9 класів.

Проведіть аналіз цифрових освітніх ресурсів для викладання української мови та літератури й укладіть перелік інструментів для роботи на уроках.

Створіть фрагмент уроку із застосуванням новітніх технологій.

Розробіть сценарій інсценізації одного з епізодів поеми із сучасною інтерпретацією персонажів.

Розробіть інтегрований урок української літератури та театального мистецтва.

Підготуйте проєкт шкільного театального фестивалю або літературної студії.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898, зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2022 № 972. URL: <https://mon.gov.ua/osvita->

[2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/derzhavniy-standart-bazovoi-serednoi-osviti?](https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/87557/) (дата звернення: 09.07.2026)

2. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904 «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/87557/ (дата звернення: 09.07.2026)

3. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження КМУ від 14.12.2016 № 988-р. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/nush/> (дата звернення: 09.07.2026)

4. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти: Постанова КМУ від 30.09.2020 № 898 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 30.08.2022 №972). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 09.07.2026)

5. Професійний стандарт за професіями «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ МОН України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (дата звернення: 09.07.2026)

6. Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025-2030 роки: наказ МОН України від 20.08.2025 № 1163. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluziei-ta-dorozhnoi-karty-realizatsii-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluziei-na-2025-2030-roky> (дата звернення: 09.07.2026)

Основна література

1. Використання освітніх онлайн-матеріалів: сучасні підходи і технології нової української школи. 2023. <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2023/03/metodychni-rekomendacziyi.pdf> (дата звернення: 09.07.2026)

2. Гончарук В. А, Гончарук В. В. Формування професійної компетентності вчителів-філологів з урахуванням нових підходів та інформаційних технологій. 2020. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5030f334-d03e-4f09-820c-aa591f3b8e4c/content> (дата звернення: 09.07.2026)

3. Денисюк О. Я., Титаренко Н. В. Ризики та виклики реформування загальної середньої освіти (НУШ). *Освітня аналітика України*. 2021. № 4 (15).

4. Коваль В. О. Підготовка майбутніх учителів української мови та літератури до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу в закладах вищої освіти: монографія. Умань: Візаві, 2021. 449 с.

5. Кучерук О. А., Башманівська Л. А., Шурхно Н. Ф. Сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів ліцеїв: лінгводидактичний аспект. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. 2023. № 60. С. 215–228. DOI: <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2023.60.16> (дата звернення: 09.07.2026)

6. Самусь Т. Концепція формування професійної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання у процесі фахової підготовки.

Інноваційна педагогіка. 2025. Вип. 83. Том 2. С. 145–149. DOI: https://doi.org/10.32782/2663_6085/2025/83.2.28 (дата звернення: 09.07.2026)

7. Організація компетентнісно орієнтованого навчання української літератури в ліцеї: методичні рекомендації / Яценко Т. О., Дячок С. О., Головченко Н. І. Київ: КОНВІ ПРИНТ, 2021. 69 с.

8. Терещенко В., Панченков А., Алгольм М., Лінник О. Мистецтво оцінювання в НУШ. Київ. Видавництво «Юстон», 2024. URL: https://nushub.org.ua/wp-content/uploads/2024/09/mysteczto_oczinyuvannya_v_nush_posibnyk-1.pdf (дата звернення: 09.07.2026)

9. Учнівські олімпіади, конкурси з української мови та літератури. Нормативно-правове забезпечення, методика проведення, завдання / Куш О. П., П'яст Н. Й., Вінничук А. П., Панчук О. А., Петрина С. В. Вінниця: КВНЗ «ВАНО», 2020. 95 с.

Додаткова література

1. Бичко Г., Терещенко В. Навчальні втрати: сутність, причини, наслідки та подолання. Київ, УЦОЯО, 2023. URL: <https://testportal.gov.ua/navchalni-vtraty-sutnist-prychyny-naslidky-ta-shlyahy-podolannya-analitychnyj-material-vid-fahivtsiv-ukrayinskogo-tsentru-otsinyuvannya-yakosti-osvity/> (дата звернення: 09.07.2026)

2. Кобинець Я. Підходи Нової української школи, або Шлях до дитячого серця. URL: <https://www.schoolife.org.ua/pidhody-novoyi-ukrayinskoyi-shkoly-abo-shlyah-do-dytyachogo-sertsya/> (дата звернення: 09.07.2026)

3. Топузов О., Алексеева С. Можливості використання штучного інтелекту в освітньому процесі закладів середньої освіти в умовах воєнного стану. *Український педагогічний журнал*. №1 (2024). DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-1-5-11> (дата звернення: 09.07.2026)

4. Формувальне оцінювання: означення, техніки і інструменти. URL: <https://vseosvita.ua/library/strategii-formuvalnoho-otsiniuvannia-oznachennia-tekhniky-ta-instrumenty-654865.html> (дата звернення: 09.07.2026)

5. Online тести з української мови та літератури; довідники, кросворди, розробки уроків, презентації, аудіо- та відеоматеріали з української літератури тощо. URL: <http://skripnikmarina.ucoz.ua> (дата звернення: 09.07.2026)

6. Освітні ресурси для підготовки до НМТ. URL: <https://www.education.ua/vstup/resources-for-nmt/> (дата звернення: 09.07.2026)

7. Сучасні підходи до викладання літератури: 12 прийомів для ефективного уроку. 2026. <https://naurok.com.ua/post/suchasni-pidhodi-do-vikladannya-literaturi-12-priyomiv-dlya-efektivnogo-uroku> (дата звернення: 09.07.2026)